

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060203

PROTOKOLL
2019-03-26
Föredragning i
Stockholm

Aktbilaga 14
Mål nr M 10466-18

RÄTTEN

Hovrättsråden Fredrik Ludwigs, Margaretha Gistorp och Christina Ericson samt
tf. hovrättsassessorn Annika Grönlund, referent

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Hovrättsfiskalen Matilda Kindgren

PARTER

Klagande

1. R.M.

2. P.T.

Motpart

Länsstyrelsen i Södermanlands län

SAKEN

Tillsyn på bl.a. fastigheten XX inom Strandstuvikens naturreservat i Nyköpings
kommun; nu fråga om klagorätt m.m.

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2018-10-19 i mål nr M 3362-18

Målet föredras och följande antecknas.

R.M. och P.T. gjorde den 20 mars 2018 en anmälan till Länsstyrelsen i
Södermanlands län (länsstyrelsen) om att det pågick avverkning av skog i anslutning
till fastigheten XX inom Strandstuvikens naturreservat. R.M. och P.T. gjorde bl.a.
gällande att avverkningen stred mot föreskrifterna för naturreservatet och begärde att
avverkningen omedelbart skulle stoppas.

Dok.Id 1487690

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00–16:30
		E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se		

Efter att länsstyrelsen vidtagit viss utredning konstaterade länsstyrelsen den 25 april 2018 i en handling benämnd ”Meddelande” att de åtgärder (avverkning av skog) som anmälan rörde var avslutade. Länsstyrelsen bedömde att åtgärderna inte krävde samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken och inte heller innebar att strandskyddsdispens behövdes. Länsstyrelsen gjorde även bedömningen att åtgärderna var förenliga med naturreservatets mål och syften och hänvisade till den tidigare rådgivning som givits verksamhetsutövaren.

R.M. och P.T. överklagade länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen som konstaterade att viss avverkning av skog hade skett i anslutning till fastigheten XX. Mark- och miljödomstolen instämde i länsstyrelsens bedömning att åtgärderna inte krävde dispens eller samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken och att åtgärderna var förenliga med naturreservatets mål och syften. Mark- och miljödomstolen konstaterade även att det inte krävts tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken och ansåg att länsstyrelsen haft fog för att lämna anmälan utan åtgärd. Mark- och miljödomstolen avslog överklagandet.

R.M. och P.T. har överklagat mark- och miljödomstolens dom.

I Mark- och miljööverdomstolen har fråga uppkommit om länsstyrelsens beslut är överklagbart och om R.M. och P.T. har klagorätt.

R.M. och P.T. har anfört i huvudsak följande:

Avverkningen av skog saknar stöd i regelverket för naturreservatet. De vidtagna åtgärderna som består i avverkning av skog är tillståndspliktiga enligt bestämmelserna om Natura 2000 och strandskydd.

Avståndet från aktuellt avverkningsområde till deras fastigheter är några hundra meter. Merparten av det utomhusarbete som sker inom området påverkar omkringliggande fastigheter i större eller mindre utsträckning. Den väg som de använder för att köra till och från sina fastigheter belastas av timmerbilar som blockerar vägen. De har inte fått någon information om när transporter ska ske.

Området där avverkning skett var tidigare ett fridfullt och lugnt område där ett stort antal olika djurarter hade sin fristad. Eftersom träd och buskar skövlats har områdets vindkänslighet ökat. Även hur området upplevs har drastiskt förändrats; det lugn som tidigare kännetecknade området har försvunnit. Värdeutvecklingen på fastigheterna inom området har uppvisat en positiv trend under en längre period. Att området förändrats i kombination med den stora osäkerhet som råder gällande framtida utveckling riskerar att påverka värdet av deras fastigheter negativt.

Länsstyrelsen har anfört i huvudsak följande:

Länsstyrelsen har angående den i målet aktuella avverkningen endast handlagt den anmälan som inkommit från R.M. och P.T.. Anmälan har hanterats som ett tillsynsärende. Någon ansökan om dispens eller tillstånd från verksamhetsutövaren har inte inkommit och följaktligen inte heller prövats. Länsstyrelsen har gjort bedömningen att åtgärderna inte kan anses påverka Natura 2000-området på ett betydande sätt och tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken har därför inte bedömts nödvändigt.

Länsstyrelsen har även gjort bedömningen att avverkningarna skett i enlighet med naturreservatets föreskrifter och skötselplan. Någon dispens från strandskyddet har inte ansetts nödvändig då syftet har varit att förbättra förutsättningarna för de utpekade värdena för naturreservatet. Åtgärderna har heller inte avhållit allmänheten från området.

Målet föredras och Mark- och miljööverdomstolen fattar följande

BESLUT (att meddelas 2019-05-13)

Mark- och miljööverdomstolen upphäver mark- och miljödomstolens dom och avvisar Roger Malmströms och Pia Thomsens överklagande.

Skälen för beslutet

Enligt 16 kap. 12 § första stycket 1 miljöbalken får överklagbara beslut överklagas av den som beslutet angår om det har gått honom eller henne emot.

Den fråga som Mark- och miljööverdomstolen först har att ta ställning till är om länsstyrelsens meddelande den 25 april 2018 är ett överklagbart beslut.

R.M. och P.T. har genom sin anmälan till länsstyrelsen initierat ett tillsynsärende enligt 26 kap. 1 § miljöbalken. Genom meddelandet får länsstyrelsen anses ha avslutat ärendet. Sådana beslut, som innebär att någon åtgärd inte vidtas, får typiskt sett överklagas (se prop. 2004/05:65 s. 122). Mark- och miljööverdomstolen anser således att länsstyrelsens meddelande den 25 april 2018 är ett överklagbart beslut.

Nästa fråga som Mark- och miljööverdomstolen ska ta ställning till är om R.M. och P.T. har klagorätt.

Bestämmelserna om enskildas klagorätt i miljösmål finns som nämnts ovan i 16 kap. 12 § miljöbalken. Bestämmelsen ansluter till 42 § förvaltningslagen (2017:900). Där framgår att överklagbara beslut får överklagas av den som beslutet angår, om avgörandet har gått honom eller henne emot. Enligt praxis är det den som kan utsättas för en skada eller olägenhet som inte är enbart teoretisk eller helt obetydlig som har rätt att överklaga ett beslut (jämför rättsfallet NJA 2012 s. 921).

I mål om t.ex. strandskyddsdispens, samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken och Natura 2000-tillstånd har avgränsningen av vilka enskilda som har rätt att överklaga tolkats snävt (se bl.a. MÖD 2015:8). Avgörande betydelse har lagts vid vad som bedömts vara det skyddsvärda intresset med den rättsregel som varit aktuell vid prövningen. Skyddsintresset för de rättsregler som länsstyrelsen i sitt beslut har prövat tar sikte på skyddet av naturmiljön och allmänhetens tillgång till strandområden. Det är således fråga om allmänna intressen som R.M. och P.T. inte har att bevaka och som inte ger dem rätt att överklaga länsstyrelsens beslut.

Genom vad R.M. och P.T. anfört har det inte heller framkommit något som visar att de riskerar att tillfogas skada eller utsättas för sådan olägenhet som, enligt Mark- och miljööverdomstolen, kan anses vara annat än helt obetydlig.

Sammanfattningsvis kan de vidtagna åtgärderna inte anses påverka R.M.s och P.T.s rättsliga ställning eller medföra att de kan utsättas för en skada eller en olägenhet på ett sådant sätt att de är berörda enligt i 16 kap. 12 § första stycket 1 miljöbalken.

De har därmed inte haft rätt att överklaga länsstyrelsens beslut. Mark- och miljödomstolens dom ska därför upphävas och R.M.s och P.T.s överklagande av länsstyrelsens beslut avvisas.

Beslutet får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) mark- och miljödomstolar inte överklagas.

Matilda Kindgren
Protokollet uppvisat/